

ROVANIEMI

Arjen kiertotaloudesta kasvua ja hyvinvointia Rovaniemelle

Rahoittajat: Lapin liitto (EAKR -ohjelma) sekä Rovaniemen kaupunki

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LAPIN LIITTO

**BUSINESS
ROVANIEMI**

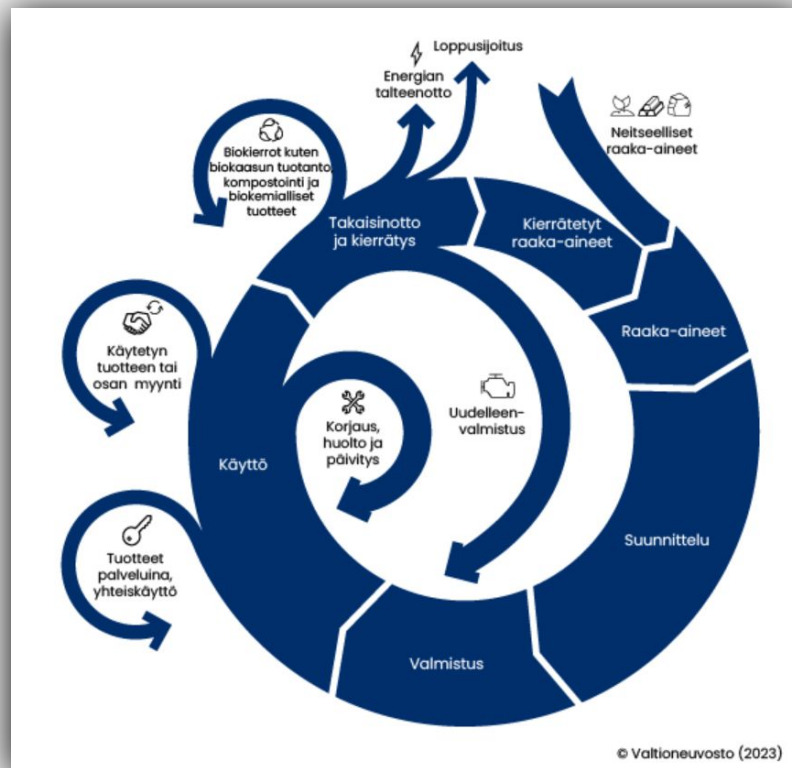
Mitä tarkoittaa kiertotalous?

- **Kiertotalous on tuotanto- ja kulutusmalli**, jossa olemassa olevat materiaalit ja tuotteet hyödynnetään mahdollisimman pitkälle, eli niiden elinkaarta pidennetään esimerkiksi lainaamalla, vuokraamalla, uudelleen käyttämällä, korjaamalla, kunnostamalla ja kierrättämällä.
- **Talousmalli**, joka auttaa hillitsemään aikamme suurimpia globaaleja ongelmia:
 - ilmastokriisiä
 - luontokatoa ja
 - luonnonvarojen ylikulutusta

Kiertotalous tuottaa taloudellista hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa, ja mahdollistaa myös uusien liiketoimintamahdollisuuksien syntyminen.

Kun tuote tulee elinkaarensa päähän, sen materiaalit pyritään aina kun mahdollista yhä hyödyntämään, jolloin ne luovat lisäarvoa uudelleen. Käytännössä tämä merkitsee jätteen määrän vähentämistä minimiin.

Kiertotalouden vastakohta on perinteinen, lineaarinen talouden malli, jossa tuotteet valmistetaan, kulutetaan ja heitetään pois. Malli edellyttää suuria määriä edullisia, helposti saatavilla olevia raaka-aineita ja energiaa.

Kiertotalouden viisi liiketoimintamallia

1. **Kiertävät raaka-aineet** → Tuotannoissa hyödynnetään kierrätettyjä ja biopohjaisia materiaaleja sekä uusiutuvaa energiaa. Tuotteet suunnitellaan kestäviksi, korjattaviksi ja kierrätettäviksi.
2. **Jakamislustat** → Digitaaliset alustat mahdollistavat tavaroiden ja resurssien käyttöasteiden kasvattamisen mm. vuokrauksen, yhteiskäytön ja jakamisen kautta.
3. **Tuote palveluna** → Tuotteen omistamisen sijaan, asiakas maksaa tietyistä toiminnoista tai suorituskyvystä. Tuloja kertyy palvelu- tai vuokrasopimuksista.
4. **Tuotteiden elinkaaren pidentäminen** → Korjauksen, huollon, päivittämisen, uudelleenmyynnin ja uudelleenvalmistuksen keinoin voidaan pitää tuotteita alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan mahdollisimman pitkään.
5. **Resurssien talteenotto ja kierrätys** → Jätteestä tai tuotannon sivuvirroista otetaan käyttökelpoiset ja arvoa sisältävät materiaalit ja energia talteen.

Arjen kiertotaloudesta kasvua ja hyvinvointia Rovaniemelle-hankkeen päätavoitteena on vahvistaa Rovaniemen kaupungin roolia kiertotalouden mahdollistajana ja erityisesti kuluttajaperäisten materiaalien kierrättämisen edelläkävijänä Lapissa.

Hankeella on seuraavat viisi osatavoitetta:

- 1) Luoda tilannekuva Rovaniemellä käytettyjen kulutushyödykkeiden materiaalivirroista ja edistää materiaalitehokkuutta.
- 2) Kehittää ja testata parhaat toimintamallit, joilla Rovaniemen kaupunki voi toimia katalysaattorina tai kokeiluympäristönä korjaamis- ja uusiokäyttöpalveluille ja niiden tuotteistamiselle sekä yritystoiminnalle.
- 3) Parantaa yritysten tietotaitoa kiertotaloudesta ja luoda uusia työpaikkoja sekä yritys- tai työllistämismalleja.
- 4) Helpottaa kiertotalouspalveluiden saavutettavuutta kuntalaisten ja matkailijoiden näkökulmasta.
- 5) Tuoda alueen kiertotaloustoimijat yhteen ja mahdollistaa yhteisesti kiertotalouden liiketoiminnan kehittämisen Rovaniemellä.

Hankeella pyritään edistämään kiertotalouden kehittämistä Rovaniemen elinkeinoelämässä, sekä tunnistamaan uusia liiketoimintamahdollisuuksia sen ympärillä.

→ kartoitetaan esimerkiksi tarpeettomiksi jääneiden käyttökelpoisten tavaroiden ympärille sitoutuvaa liiketoimintapotentiaalia.

Hankkeen toteuttava yksikkö: Business Rovaniemi

Työntekijä(t): projektikoordinaattori Piia Kenttälä ja projektipäällikkö Katariina Sieppi

Toteutusaika: 27.5.2024 - 31.5.2026

Rahoituslähde: Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

- Projektipäällikkö aloitti 27.5.2024 ja koordinaattori 3.6.2024.
- Tähän mennessä on tehty erilaista kartoitustyötä esimerkiksi lähikuntien kierrätyskeskuksista ja muista kiertotaloustoimista, ja suunniteltu hankkeen tulevia toimenpiteitä.
- Olemassa olevia kiertotalouspalveluita, kehittämistarpeita sekä tarpeettomien tavaroiden määriä ja materiaalikiertoa kartoitetaan kyselytutkimuksella, joka on juuri julkaistu:
<https://link.webropol.com/s/rovaniemennukkuvatesineet>

Hankkeen työpaketit

TP1: Kuluttajien ylijäämätavaroiden materiaalivirtojen selvittäminen

(ostopalveluna materiaalivirta-analyysi ja pilotointi)

→ **kysely on julkaistu, voimassa 20.12.2024 saakka**

TP2: Rovaniemen kaupungin asukkaiden näkökulman selvittäminen tarpeettomien tavaroiden kierrosta

→ **kyselyssä selvitetään miten olemassa olevat palvelut vastaavat tarvetta**

TP3: Kiertotalous-yritysten kartoittaminen ja kiertotalous-kapasiteetin vahvistaminen

→ **kartoitetaan Rovaniemellä saatavilla olevat palvelut ja kehittämistarpeet**
→ **yrityssparrauksia**

TP4: Kiertotalouden yhteiskehittämisen malli ja vakiinnuttaminen

→ **järjestetään yhteiskehittämistilaisuuksia läpileikkaavasti koko hankkeen ajan.**

TP5: Kiertotalouspalveluista viestintä ja hankkeen hallinnointi

→ **on selvitetty erilaisia viestintäkeinoja**

- Hanke on ajankohtainen, sillä Rovaniemen kaupunkistrategian päätavoitteissa on mainittu kiertotaloustavoitteet ja niiden edistäminen, ja niihin sitoudutaan koko konsernissa.
- Haluamme turvata nykyisten yritysten toimintaedellytyksiä Rovaniemellä (myös mikroyritykset), sekä houkutella tänne uusia vastuullisia yritystoimijoita.
- **Kiertotalous koskettaa meitä kaikkia. Yhdessä kehittämisellä ja yhteistyöllä saavutetaan parhaat tulokset.**
- Nykyiset kulutustottumukset ja ajattelumallit kaipaavat muutosta, mutta mikään iso muutos ei tapahdu hetkessä. Isojen tekojen rinnalla on tärkeä toteuttaa myös pieniä tekoja.
- Oman arjen kiertotalousteoissa on hyvä alku, että suosii hankinnoissa hyväkuntoisia käytettyjä tavaroita, pyrkii korjaamaan rikkimenneen, mahdollisuuksien mukaan lainaa sen sijaan että ostaisi uutta, sekä toimittaa hyödynnettävät materiaalit uudelleen kierto.

Hankkeen tuloksena Rovaniemen alueelle on syntynyt teemaan liittyvä yhteiskehittämisen verkosto, ja alueen yritysten, kuntalaisten ja kuntatoimijoiden kiertotalousosaaminen on parantunut.

Käytettyjen kulutushyödykkeiden kiertotalouspalvelujen saavutettavuus kuntalaisten näkökulmasta on parantunut.

KIITOS

Katariina Sieppi
projektipäällikkö
katariina.sieppi@rovaniemi.fi
p. 040 670 6397

Piia Kenttälä
projektikoordinaattori
piia.kenttala@rovaniemi.fi
p. 040 662 9506

**Euroopan unionin
osarahoittama**

LAPIN LIITTO

**BUSINESS
ROVANIEMI**